

พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็น
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช

The ethical behavior of teachers in primary education institutions as
perceived by teachers. Affiliated with the Nakhon Si Thammarat Secondary
Educational Service Area Office

วริศรา แนวกันยา

Warisara Naewkanya

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศิลปศาสตร์

Abstract

The objectives of this study were to study and compare ethical behavior of teachers in basic education institutions under Nakhon Si Thammarat Secondary Educational Service Area Office, classified by gender, educational level and academic standing. The sample group consisted of 337 teachers. The instrument used for data collection was a 5-level estimation scale questionnaire with a confidence value of .95. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation, t (t -test) and AFL statistics (F-test one way ANOVA). The results showed that 1. Teachers in basic education institutions under Nakhon Si Thammarat Secondary Educational Service Area Office, overall, was at a high level. When considering each aspect, it was found that the highest average side was the aspect of livelihood is appropriate, followed by professional responsibility. And the least mean side is discipline. 2. Teachers in basic education institutions with gender, education level and different academic standings have ethical behavior, overall, was statistically significant at the .05 level.

Keywords: Comparing ethical behaviors.; Affiliated with the Nakhon Si Thammarat Secondary Educational Service Area Office.; Professional responsibility

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และวิทยฐานะ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ครูผู้สอน จำนวน 337 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม

แบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ (t-test) และสถิติเอฟ (F-test one way ANOVA) ผลการศึกษา 1. ครูในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการดำรงชีพอย่างเหมาะสม รองลงมาคือ ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการรักษาระเบียบวินัย 2. ครูในสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน ที่มีเพศ ระดับการศึกษา และวิทยฐานะต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : เปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรม; สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช; ความรับผิดชอบในวิชาชีพ

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับปรับปรุง 2545 หมวดที่ 1 มาตรา 6 การจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและในหมวด 7 ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาในมาตรา 53 ให้มีองค์รววิชาชีพครูผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรอิสระ ภายใต้การบริหารของ สภาวิชาชีพ ในกำกับของ กระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจหน้าที่กำหนดวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. 2562: 39) และ ปราชญา กล้าฟ้าจัญ (2559: 2) กล่าวถึงการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขว่า สังคมจะอยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุข สงบราบเรียบร่มรื่น ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกันนั้น ขึ้นอยู่กับความมีคุณธรรม (Morality) ความมีจริยธรรม (Ethics) เป็นเครื่องนำทางชีวิตการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดี ทำหน้าที่ตามกฎหมาย ไม่ฝ่าฝืน (Legal conduct) การมีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพของตน (Professional ethics) คนที่อยู่ร่วมกันในสังคมเดียวกันต้องพึ่งพาอาศัยกัน ต้องร่วมกัน ร่วมমনอน ร่วมเล่น ร่วมเที่ยว ร่วมมีกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันนั้น จะต้องมีความอดทน อดกลั้น จึงจะอยู่ร่วมกันได้ เนื่องจากประพฤติตน เป็นผู้มีความประพฤติดี จริยธรรมและจรรยาบรรณเท่านั้น ได้กำหนดพฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นพฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรม (สำนักงานเลขาธิการ ศรุสภา 2540: 6-9) ได้แก่ 1) การมีความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือสนใจและห่วงใยในการเรียนและความประพฤติของผู้เรียนและผู้ร่วมงานให้มีความสุข 2) การมีความยุติธรรมปฏิบัติ เป็นกลางและเสมอภาคต่อนักเรียนและเพื่อนร่วมงาน 3) การมีความรับผิดชอบมุ่งมั่นในผลงานให้งานออกมาอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด 4) มีวินัยในตนเองปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามกฎระเบียบ 5) การมีความขยันตั้งใจกระตือรือร้นปฏิบัติงานสอนอย่างเต็มความสามารถให้บรรลุจุดมุ่งหมาย 6) มีความอดทนอดกลั้นต่ออุปสรรคไม่ท้อถอยกลางคัน 7) มีความประหยัดอดออมต่อตนเองและส่วนรวม 8) มีความรักและศรัทธาในอาชีพครูเกิดความสำนึกและตระหนักที่จะเป็นครูที่ดี รวมทั้งช่วยรักษาชื่อเสียงวิชาชีพครู และ 9) มีความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงานและการดำรงชีวิต รับฟังความคิดเห็นและข้อโต้แย้งของผู้อื่น ซึ่งพฤติกรรมเชิงจริยธรรมนี้จะทำให้รู้ แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมซึ่งเป็นผลดีต่อจรรยาบรรณวิชาชีพ จากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยของนักวิชาการ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีผลต่อพัฒนาการทางการใช้ เหตุผลหรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมคือระดับ DPU 3 อายุและประสบการณ์ในการทำงาน (สุดใจ บุญอารีย์. 2541 นิพนธ์ แสนนางชน. 2548. วิรัช วรรณรัตน์ และโกสุม สายใจ: 2555)

สำหรับภารกิจที่สำคัญของครูที่ต้องมีหน้าที่และบทบาทในการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นผู้ที่มีความรู้คู่คุณธรรม ผกา สัตยธรรม (2564: 423) ได้เสนอความคิดว่า ต้องหมั่นฝึกฝนตนเองให้มีความรู้ความสามารถ พร้อมทั้งศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรมของครูที่พึงปฏิบัติและใช้ในการสั่งสอนศิษย์ ให้เป็นคนดีมีคุณภาพ ทั้งความรู้และคุณธรรมควบคู่กันไป ครูจึงจำเป็นต้องได้รับความรู้ในคุณธรรม สำคัญว่าคุณธรรมครบถ้วนสมกับความเป็นครูที่สังคมยกย่องว่าเป็นปูชนียบุคคล ผกา สัตยธรรม 2564 : 9) กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของความเป็นครูว่า ครูจะต้องทำตัวให้เป็นที่รักเป็นที่เชื่อใจและเป็นที่เคารพรักของของนักเรียน ข้อแรกต้องยึดฝึกตนให้แตกฉานและแม่นยำชำนาญทั้งวิชาความรู้และวิธีการสอน เพื่อสามารถสอนวิชาทั้งปวงได้โดยถูกต้องกระจ่างชัดและครบถ้วนสมบูรณ์ อีกข้อหนึ่งต้องทำตัวให้ดีคือ ต้องมีความเมตตากรุณา ความซื่อสัตย์สุจริต ความสุภาพ ความเข้มแข็งและอดทนให้ปรากฏชัดแจ้ง เคยชินเป็นปกติวิสัย เด็กๆจะได้เห็น ได้เข้าใจคุณค่าของความรู้ในความดี และในตัวครูเองอย่างซาบซึ้งและยึดถือเอาเป็นแบบอย่างภารกิจของครู คือให้การศึกษาจะต้องให้บรรลุตามที่มุ่งหวังกันอยู่ นอกจากนี้ครูสภา (2561 : 8) ได้สรุปถึงมาตรฐานของการปฏิบัติงานของครูจากการเปลี่ยนแปลงของสังคม อันสืบเนื่องมาจากความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์ ต่างส่งผลให้วิถีในการดำรงชีวิตร่วมกันในสังคม เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ผลของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว มีผลต่อบทบาท และมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นในปัจจุบันทำให้ฐานะของครูต้องลดลง การยกย่องนับถือ ครูลดลง

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ครูสภาในฐานะเป็นสถาบันวิชาชีพครูและเป็นสถาบันในกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูขึ้น รวมทั้งได้ปรับปรุงจรรยาบรรณครู เมื่อปี พ.ศ. 2539 เพื่อจะได้ให้ครูนำไปปฏิบัติตนและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมาะสมและมั่นคง มีเกียรติ มีศักดิ์ศรีและได้รับการยอมรับและศรัทธาของสังคม และเพื่อยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูให้เป็นที่ยอมรับได้โดยทั่วไปตามเจตนารมณ์ส่งเสริมให้มีการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูขึ้น นอกจากนี้หลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะของข้าราชการครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นนครศรีธรรมราช ได้นำการประเมินด้านพฤติกรรมเชิงจริยธรรม มาเป็นส่วนสำคัญในการประเมินด้านที่ 1 เพื่อให้ครูได้ให้ความสำคัญในด้านนี้และต้องประพฤติตัวให้เหมาะสม โดยมีหัวข้อในการประเมิน 5 ด้านคือ 1) พฤติกรรมรักษาระเบียบวินัย 2) พฤติกรรมด้านความรัก 3) ศรัทธาตามวิชาชีพ 4) พฤติกรรมความรับผิดชอบในวิชาชีพ 5) พฤติกรรมการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและพฤติกรรมด้านการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นนครศรีธรรมราช. 2563) จากความสำคัญด้านพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นนครศรีธรรมราช ดังกล่าว ถึงแม้ว่าจำนวนครูส่วนมากจะได้รับการยอมรับนับถือและศรัทธาจากชุมชนและบุคคลทั่วไป แต่พฤติกรรมของครูบางส่วนที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งและถูกตั้งกรรมการสอบสวน รวมทั้งถูกลงโทษทางวินัย ก็ทำให้ภาพลักษณ์ของครูในภาพรวมเสื่อมเสียไปด้วยและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นนครศรีธรรมราช เป็นโรงเรียนที่มีครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวนมาก และได้รับการยกย่องให้เป็นโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาหลักสูตรและเป็นโรงเรียนแกนนำด้านต่างๆ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นนครศรีธรรมราช โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลเพื่อศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นนครศรีธรรมราช โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช ผู้ศึกษาได้ศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้คือครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช ทั้งสิ้น 71 โรงเรียน (รายงานผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2567 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช. 2568: ออนไลน์)

ทบทวนวรรณกรรม

พฤติกรรม หมายถึง กิริยาอาการ การกระทำ หรือกิจกรรมทุกชนิดของมนุษย์หรือสัตว์ ซึ่งกิจกรรมหรือการกระทำนั้น อาจจะเป็นการกระทำที่เฉพาะเจาะจงหรือไม่ก็ได้ อาจจะเป็นกิจกรรมที่แสดงให้เห็นปรากฏเห็นได้ หรือเป็นอากัปกริยาภายใน ซึ่งผู้อื่นไม่สามารถสังเกตเห็นได้ยาก เช่น ความรู้ การคิด ความสนใจ เป็นต้น (ประสาธ อิศรปริดา, 2522: 13; อ้างถึงใน ณรงค์ ศิลารัตน์, 2544: 14) สำหรับ อารังศักดิ์ หมื่นจักร์ และศรีสง่า กรรณสูตร (2523: 2; อ้างถึงใน ณรงค์ ศิลารัตน์, 2544: 14) ให้ความหมายของพฤติกรรมว่า หมายถึง การกระทำของร่างกาย ทั้งที่กระทำโดยรู้สึกตัวและไม่รู้สึกตัว อาจสังเกตได้ หรือใช้เครื่องมือช่วยในการสังเกตด้วยก็ได้ ส่วน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2524: 3 ; อ้างถึงใน ณรงค์ ศิลารัตน์, 2544 : 14) อธิบายว่า พฤติกรรม หมายถึง สิ่งบุคคลกระทำ แสดงออกตอบสนองหรือโต้ตอบสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่ สามารถวัดได้ตรงกัน ไม่ว่าจะเป็นการแสดงออกหรือการตอบสนองนั้นจะเกิดขึ้นภายในหรือภายนอกร่างกายก็ได้ ชัยพร วิชชาวุธ (2559: 9-28) ให้ความหมายว่า พฤติกรรมเป็นการกระทำของผู้กระทำโดยไม่รู้ตัว หรือไม่ได้ โดยคนอื่นจะสังเกตเห็นหรือไม่ สังเกตเห็นก็ได้ แต่นิตยา พูลทอง (2553: 10) ให้ความเห็นว่าพฤติกรรมเป็นการแสดงออกของมนุษย์ที่ปรากฏออกมาเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งการแสดงออกหรือการกระทำดังกล่าวนี้จะมี กระบวนการของสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกำกับอยู่ภายในตัวบุคคลนั้น ๆ เสมอ กล่าวคือ จะมีกลไก กำกับ สั่งการ จากความนึกคิดและความรู้ที่มีอยู่ภายในเป็นของตนเองตลอดเวลา จากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำทุกอย่างของมนุษย์ หรือสัตว์ที่แสดงออกมา หรือสามารถสังเกตเห็นได้และสามารถใช้เครื่องมือวัดพฤติกรรมได้

สรุปได้ว่า ครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญมากในองค์การ จำเป็นต้องมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ มากกว่าผู้ดำรงตำแหน่งอื่นๆ โดยเฉพาะคุณสมบัติด้านคุณธรรมจริยธรรมซึ่งเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นของครู การศึกษาและการทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ทฤษฎีและหลักปฏิบัติทางคุณธรรมจริยธรรมจะทำให้เกิดความเข้าใจและกำหนดกรอบการประพฤติปฏิบัติได้ถูกต้องและการทำความเข้าใจในทฤษฎีจะทำให้เกิดความมั่นใจและเกิดความศรัทธาในการประพฤติปฏิบัติ จนทำให้สามารถปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรมได้ถูกต้องโดยง่าย

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ปัจฉิม (2560 : 2-3) ได้จำแนกประเภทของจริยธรรมไว้ 4 ประการ

1. ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การมีความรู้ในสังคมของตนเองนั้นถือว่าการกระทำชนิดใดเลวควรงดเว้น ลักษณะและพฤติกรรมประเภทใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมมากน้อยเพียงใด ปริมาณความรู้เชิงจริยธรรมหรือความรู้เกี่ยวกับค่านิยมทางสังคมนี้ขึ้นอยู่กับอายุ ระดับการศึกษาและพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคล
2. ทักษะคิดเชิงจริยธรรม

หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะหรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่างๆ ว่าตนชอบหรือไม่ชอบลักษณะนั้นเพียงใด ทศนคติเชิงจริยธรรมของบุคคลส่วนมากจะสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมนั้น แต่บุคคลบางคนในสถานการณ์ปกติอาจมีทัศนคติแตกต่างไปจากค่านิยมของสังคมก็ได้ ทศนคติเชิงจริยธรรมของบุคคลนั้นมีความหมายกว้างกว่าความรู้เชิงจริยธรรมของบุคคล เพราะทัศนคติเชิงจริยธรรมของบุคคลส่วนมากจะสอดคล้องกับค่านิยมในสังคมนั้นแต่บุคคลบางคนในสถานการณ์ปกติอาจมีทัศนคติแตกต่างไปจากค่านิยมของสังคมก็ได้ เพราะทัศนคติเชิงจริยธรรมนั้น รวมทั้งความรู้และความรู้สึกในเรื่องนั้นๆ เข้าด้วยกัน 3. เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการที่จะกระทำหรือเลือกไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เหตุผลที่กล่าวถึงนี้จะแสดงให้เห็นเหตุจูงใจหรือแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำต่างๆ ของบุคคล การศึกษาเหตุผลเชิงจริยธรรมจะทำให้ทราบว่า บุคคลที่มีจริยธรรมในระดับแตกต่างกันอาจจะมีระดับจริยธรรมที่คล้ายคลึงกันได้เสมอและบุคคลที่กระทำเหมือนกันอาจมีเหตุเบื้องหลัง การกระทำและจริยธรรมที่แตกต่างกันได้ นอกจากนี้ การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมยังมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางด้านอื่นๆ ของบุคคลด้วย โดยเฉพาะพัฒนาการทางด้านสติปัญญาและอารมณ์ตลอดจนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมประเภทต่างๆ ของบุคคลอีกด้วย 4. พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ หรือดเว้นแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ หรือค่านิยมในสังคมนั้น พฤติกรรมเชิงจริยธรรมเป็นสิ่งที่สังคมให้ความสำคัญมากกว่าจริยธรรมด้านอื่นๆ ทั้งนี้เพราะการกระทำในด้านที่ดีและเลวของบุคคลนั้นส่งผลต่อความสุขและความทุกข์ของสังคม

สรุปได้ว่า ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกายวาจาและจิตใจ ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกายสติปัญญาจิตใจอารมณ์และสังคมของศิษย์ ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอนาถาจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติและไม่ใช้ศิษย์กระทำการใดๆ อันเป็นการหาประโยชน์แก่ตนโดยมิชอบ ครูย่อมพัฒนาตนเองทั้งงานวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครูและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์ ครูพึงประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญา วัฒนธรรมไทย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จัดตั้งขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติที่ได้กำหนดให้เกิด การกระจายอำนาจจากส่วนกลางสู่ภูมิภาค เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษาเป็นไปอย่างคล่องตัว โปร่งใส และสามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการเฉพาะพื้นที่ได้ดียิ่งขึ้น โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราชมีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่ จังหวัดนครศรีธรรมราชทั้งหมด ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการขยายตัวด้านประชากรอย่างต่อเนื่อง และมีความ หลากหลายทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การจัดตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในระดับ มัธยมศึกษา นี้ ยังสอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2564 เป็นต้นมา ที่มีการ แยกเขตพื้นที่ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาออกจากกัน เพื่อเพิ่มความเฉพาะเจาะจงในการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนและศักยภาพของครูตามช่วงวัยของผู้เรียน อันนำไปสู่ความคาดหวังว่าสถานศึกษาจะ สามารถผลิตผู้เรียนที่มีคุณภาพและสมรรถนะตามมาตรฐานได้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช เป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญใน การกำกับและสนับสนุนคุณภาพการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ด้วยบริบทพื้นที่ที่หลากหลายและ ความคาดหวังของ

สังคมปัจจุบัน สำนักงานเขตพื้นที่ต้องดำเนินงานอย่างมีวิสัยทัศน์ เก็บข้อมูลเชิงพื้นที่ เพื่อพัฒนาครูและสถานศึกษาให้มีคุณภาพและมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่เหมาะสม ตอบสนองต่อการ พัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษาการปฏิบัติตนตามคุณธรรมจริยธรรมของครู สถานศึกษา ตามความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 3 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติตนตามคุณธรรมจริยธรรมของครูสถานศึกษา ตามความคิดเห็นข้าราชการครูและกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครูและกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จำนวน 850 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตนตามคุณธรรมจริยธรรม ของครูสถานศึกษา ทั้ง 3 ด้าน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติมากกว่าทุกด้านคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมในการครองงาน รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมในการครองคน และด้านคุณธรรมจริยธรรมในการครองตน ตามลำดับ การเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามคุณธรรมจริยธรรม ของครูสถานศึกษา พบว่าความคิดเห็นของข้าราชการครูกับกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้งในด้านคุณธรรมจริยธรรมในการครองตน คุณธรรมจริยธรรมในการครองคน และคุณธรรมจริยธรรมในการครองงาน ไม่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเป็นการศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยใช้วิธีการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและจัดสร้างขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และวิทยฐานะ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำนวน 50 ข้อ โดยผู้ศึกษาได้กำหนดคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Rensis Likert, 1967 : 114) ดังนี้ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติตนมากที่สุด 4 หมายถึง มีการปฏิบัติตนมาก 3 หมายถึง มีการปฏิบัติตนปานกลาง 2 หมายถึง มีการปฏิบัติตนน้อย 1 หมายถึง มีการปฏิบัติตนน้อยที่สุด มีเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติตนมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติตนมาก ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติตนปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติตนน้อย ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติตนน้อยที่สุด

2) การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีการดำเนินการตามลำดับ ดังนี้ 1. นำหนังสือจากคณะศิลปศาสตร์ สถาบันรัชต์ภาคย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการตอบแบบสอบถามจากครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช 2. นำแบบสอบถามและหนังสือแนะนำตัวไปขอความร่วมมือ ในการตอบแบบสอบถาม ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ผู้ศึกษา

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้ข้อมูลแบบสอบถามกลับมาเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล 3. นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาทั้งหมดได้กลับมาจำนวน 337 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 มาวิเคราะห์ข้อมูล

3) การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Sciences) มีขั้นตอนดังนี้ 1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ค่าความถี่ (F) และค่าร้อยละ (%) 2. วิเคราะห์ความคิดเห็นพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช ใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. โดยคิดค่าเฉลี่ยเป็นช่วงคะแนน ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต. 2542: 97) มีเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติตนมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติตนมาก ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติตนปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติตนน้อย ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติตนน้อยที่สุด 3. วิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม 4. พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม 5. พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำแนกตามวิทยฐานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์หาค่าความถี่ และค่าร้อยละ ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	124	36.80
หญิง	213	63.20
รวม	337	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	285	84.60
ปริญญาโท	52	15.40
รวม	337	100.00
วิทยฐานะ		
ครูผู้ช่วย-ครู ค.ศ.1	152	45.10
ครู ค.ศ.2	101	30.00
ครู ค.ศ.3	84	24.90
รวม	337	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 63.20 คน เป็นเพศชาย จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 36.80 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 285 คน คิดเป็นร้อยละ 84.60 ระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 15.40 และเมื่อพิจารณาตามวิทยฐานะ พบว่า ส่วนใหญ่มีวิทยฐานะ ครูผู้ช่วย-ครู ค.ศ.1 จำนวน 152 คน

คิดเป็นร้อยละ 45.10 รองลงมาคือ มีวิทยฐานะ ครู ค.ศ.2 จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และมีวิทยฐานะ ครู ค.ศ.3 จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 24.90

ผลการศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมและรายด้าน

พฤติกรรมเชิงจริยธรรม	ชาย		หญิง		รวม		\bar{x}
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	
1. ด้านการรักษาระเบียบวินัย	4.54	0.39	4.74	0.32	4.67	0.36	มากที่สุด
2. ด้านความรักและความศรัทธาในวิชาชีพ	4.53	0.36	4.77	0.33	4.68	0.31	มากที่สุด
3. ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ	4.60	0.33	4.77	0.25	4.71	0.29	มากที่สุด
4. ด้านการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีงาม	4.57	0.27	4.79	0.25	4.71	0.28	มากที่สุด
5. ด้านการดำรงชีพอย่างเหมาะสม	4.63	0.28	4.78	0.24	4.73	0.26	มากที่สุด
รวม	4.57	0.27	4.77	0.23	4.70	0.26	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($=4.70$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการดำรงชีพอย่างเหมาะสม ($=4.73$) รองลงมาคือ ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ ($=4.71$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการรักษาระเบียบวินัย ($=4.67$)

อภิปรายผล

1. ครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอนดำรงชีพอย่างเหมาะสม และมีความรับผิดชอบในวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองอินทร์ เดชะแก้ว (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากร ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1. ครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. ครูและครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่มีสถานภาพและระดับการศึกษาต่างกันมีระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ไม่แตกต่างกัน 3. ข้อเสนอแนะพฤติกรรมด้านการครองตน ควรมีการจัดโครงการฝึกอบรมธรรมะสำหรับบุคลากร การจัดโครงการอบรมการดำรงชีวิตแบบพอเพียงสำหรับครอบครัวบุคลากรในสถานศึกษา และควรมีการศึกษาดูงานร่วมกันของบุคลากรพฤติกรรมด้านการครองตน ควรมีการจัด

โครงการฝึกทักษะการมีมนุษยสัมพันธ์ มีการฝึกอบรมทักษะการเป็นผู้นำและการให้ขวัญและกำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน พฤติกรรมด้านการครองงาน ควรจัดอบรม สัมมนาเพื่อเพิ่มทักษะใน การปฏิบัติงานแก่บุคลากร เพิ่มความรู้ทางด้าน เทคโนโลยีที่ทันสมัย และส่งเสริมความก้าวหน้าในการทำงานแก่บุคลากร คุณัชญา สมจิตร และผดุง พรหมมูล (2561 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจังหวัดชุมพร การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ วิชาชีพของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดชุมพร จำแนกตามสถานภาพของ ผู้บริหารสถานศึกษา ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 164 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและการ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีเซฟเฟ

2. ครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ที่มีเพศต่างกันและระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากพฤติกรรมเชิงจริยธรรมบางด้านของเพศชายสูงกว่าเพศหญิง บางด้าน เพศหญิงสูงกว่าเพศชาย และพฤติกรรมเชิงจริยธรรมบางด้านของผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี สูงกว่าผู้ที่มีระดับ การศึกษาปริญญาโท บางด้านผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาโทสูงกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ อัจฉรา วงษ์ชม (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและความคาดหวัง พฤติกรรมด้านคุณธรรม ของครูสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและความคาดหวัง พฤติกรรมด้านคุณธรรมของครูสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต 1 ในปีการศึกษา 2553 จำนวน 335 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t

3. ครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีพฤติกรรมด้านเชิงจริยธรรม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ที่วิทยฐานะ ครูผู้ช่วย-ครู ค.ศ.1 และครู ค.ศ.2 มีความอาวุโสและประสบการณ์ในการทำงาน น้อยกว่าครูที่วิทยฐานะ ค.ศ.3 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทร์ หาสนาศรี (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง การวิจัยครั้งนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนก ตาม เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยใน ครั้งนี้ ได้แก่ครูผู้สอนใน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 กลุ่มตัวอย่างได้มาโดย การสุ่มตัวอย่างแบบ ง่าย (Simple Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูป Krejcie and Mogan (1970,) ที่ ระดับความเชื่อมั่น 95% ของจำนวนประชากร 151 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 108 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดให้เลือกตอบ 5 ระดับจำนวน 40 ข้อ มีค่า IOC ระหว่าง 0.8 ถึง 1.0 และมีค่าความเชื่อมั่น

เท่ากับ 0.94 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป คำนวณหาค่าสถิติ ค่า ร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบค่าความแตกต่าง ใช้การ ทดสอบค่าที่ (t test) แบบ Independent และความแปรปรวนทางเดียว (one – way analysis of variance) ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม ของครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดย ภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านจริยธรรมที่มีต่อศิษย์ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อตนเอง ด้านจริยธรรม ที่มีต่ออาชีพ และด้านจริยธรรมที่มีต่อสังคม อยู่ในระดับมาก 2) พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีเพศต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านจริยธรรม ที่มีต่อศิษย์ด้านคุณธรรม จริยธรรมที่มีต่อตนเอง ด้านจริยธรรมที่มีต่ออาชีพ และด้านจริยธรรมที่มีต่อสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 3) พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านจริยธรรมที่มีต่อศิษย์ ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อตนเอง ด้านจริยธรรมที่มีต่ออาชีพ และด้านจริยธรรมที่มีต่อสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 4) พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านจริยธรรมที่มีต่อศิษย์ ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อตนเอง ด้านจริยธรรมที่มีต่ออาชีพ และด้านจริยธรรมที่มีต่อสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สุลานนท์ มีแสง (2561 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหาร สถานศึกษา ในโรงเรียน สังกัดงานเขตพื้นที่ การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อ 1) การศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับพฤติกรรม จริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

สรุปผล

จากการศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า 1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 63.20 คน เป็นเพศชาย จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 36.80 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 285 คน คิดเป็นร้อยละ 84.60 ระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 15.40 และเมื่อพิจารณาตามวิทยฐานะ พบว่า ส่วนใหญ่มีวิทยฐานะ ครูผู้ช่วย-ครู ค.ศ.1 จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 45.10 รองลงมาคือ มีวิทยฐานะ ครู ค.ศ.2 จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และมีวิทยฐานะ ครู ค.ศ.3 จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 24.90 2. ครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก (=4.70) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการดำรงชีพอย่างเหมาะสม (=4.73) รองลงมาคือ ด้านความรับผิดชอบในวิชาชีพ (=4.71) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านพฤติกรรมการรักษาระเบียบวินัย (=4.67) 3. ครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู ที่มีเพศต่างกันและระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน 4. ครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู ที่มีวิทยฐานะต่างกัน มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช 1. เพื่อเป็นการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช 2. ให้เป็นแบบอย่างยั่งยืนจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ สถานศึกษาควรจัดการอบรมพัฒนาระเบียบวินัยครู 3. ครูผู้สอนควรเข้าประชุมตรงตามเวลานัดหมายของสถานศึกษา 4. ครูผู้สอนควรอุทิศเวลาและทุ่มเทให้งานแม้นอกเวลาราชการ 5. ครูผู้สอนควรเสริมสร้างชื่อเสียงให้แก่หน่วยงานทุกครั้งเมื่อมีโอกาส 6. ครูผู้สอนควรเต็มใจที่จะบริจาคช่วยเหลือให้กับงานกุศลครูผู้สอนควรมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาวิกฤติร่วมกับทีมงานเสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู ในเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ

2.2 ควรศึกษา เรื่องพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู โดยใช้ตัวแปรคุณลักษณะและกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.3 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาระเบียบวินัยครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของครู

References

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2560 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2560. กรุงเทพมหานคร : ครูสภา
- คุณัญญา สมจิตร และผดุง พรหมมูล. (2561). การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชุมพร. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, 14(2), 17-31.
- จักกิต แก้วประเสริฐ และคณะ. (2564). “พฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มศรีชมภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ.” วารสารการบริหารนิเทศบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น. 7(7). 51-59.
- ชัยพร วิชชาวุธ. (2559). Man and machine interaction. กรุงเทพฯ : โครงการการศึกษาต่อเนื่องจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ณรงค์ ศิลารัตน์. (2544). การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ กศ.ศ.สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ณัฐดนัย รอดรินและคณะ (2563). มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตราง กระบี่. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์ ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (2022): (พฤษภาคม-สิงหาคม 2565).
- ดวงเดือน พันธุพานิช และเพ็ญแข ประจวบจันทน์. (2560). ความสัมพันธ์ภายใน ครอบครัวกับสุขภาพจิตและจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2564). จริยธรรมของเยาวชนไทย (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2564). ทฤษฎีต้นไม้อัจริยธรรม การวิจัยและการพัฒนาบุคคล. โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 3 . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงเดือน พิณสุวรรณ. (2564). การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลเรื่องการสอนวิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับครูวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา ในกรุงเทพฯและปริมณฑล. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 7(1), 78–92.
- ทองมัน ลิทธิกัน. (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของพนักงานครูในสังกัดเทศบาลนครยะลา. เข้าถึงได้จาก <https://so02.tcithaijo.org/index.php/EDMCU/article/download/241424/165659/852095>. (สืบค้นเมื่อ 14 พฤษภาคม 2563).
- ทองอินทร์ เตชะแก้ว. (2562). ระดับพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากร ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2. วิทยานิพนธ์ สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. [ออนไลน์] <http://fulltext.rmu.ac.th/fulltext/2552/83868/ chapter1.pdf>. (สืบค้นเมื่อ 14 พฤษภาคม 2565).
- นิตยา กัณณิกภรณ์. (2563). การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ. เข้าถึงได้จาก: http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Ed_Re_Sta/
- นิพนธ์ แสนนางชน.(2548). การปฏิบัติตามจรรยาบรรณครู ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต), เลข : มหาลัยราชภัฏตราขัณฑ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประคอง กรรณสูตร. (2542). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเวศ วะสี. (2560). การจัดการความรู้ กระบวนการปลดปล่อยมนุษย์สู่ศักยภาพ เสรีภาพ และความสุข. กรุงเทพฯ : กรีน-ปัญญาญาณ, 47–48.
- ปราชญา กล้าผจญ. (2559: 2). คุณธรรมนักบริหาร. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- ปราชญา กล้าผจญ. (2564). คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ. กรุงเทพฯ: เอลโล่ การพิมพ์.
- ปรีชา อยู่ภักดี.(2561). การศึกษาการปฏิบัติตามคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและกรรมการสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. กศ.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. เข้าถึงได้จาก <https://so.tcithaijo.org/index.php/DPUsthiparithatJournal/article/view/245562>. (สืบค้นเมื่อ 14 พฤษภาคม 2565).
- พกา สัตยธรรม. (2564). คุณธรรมของครู. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย “รัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560”. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่114 ตอนที่ 55 ก หน้า 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

- ผกาทิพย์ ทรัพย์วิริยะกุล. (2561). การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ของครูกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตเบญจสิริ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. วารสารบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, มิถุนายน 2560, 1-13.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. (2559). ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- พระเทรินทร์ เทวินโท. (2564). พุทธจริยศาสตร์. นนทบุรี: สหมิตรพริ้นติ้ง.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) (2563). พุทธธรรม (ฉบับเดิม). ม.ป.ท.: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระเมธีธรรมมาภรณ์. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรม จริยศาสตร์ และจริยศึกษาความรู้คู่คุณธรรม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พินิจนารถ ลำดวน. (2564 : 98). ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้บริหาร สถานศึกษาตามการรับรู้ของครูกับความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. ก.ศ.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- เพ็ญฟ้า สว่าง. (2560). การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. กศ.ม.(การศึกษานอกระบบ).มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหาสารคาม
- ภัทร์ หาสน์ศรี (2563). การศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูผู้สอนในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัย รามคำแหง. วารสารวิจัยรามคำแหง (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) ปีที่ 23 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2563.
- มุขัมหมัดอัสนัน อาสลิ้ม อัลอิคาลาส.(2561). พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะ ของครูในอำเภอบาเจาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1. สารนิพนธ์การศึกษาตาม หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (สำเนา).[ออนไลน์]เข้าถึงได้จาก. <http://dc.oas.psu.ac.th/dcms/files/04667/Chapter5.pdf>. (สืบค้นเมื่อ 14 พฤษภาคม 2561).
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2562). ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา.
- รัตน์วดี โชติกนิช. (2557). จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู. [ออนไลน์]. ค้นเมื่อ 13 มีนาคม 2557, จาก <http://e-book.ram.edu/e-book/inside/html/dlbook.asp?code=CU503>.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2562. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2565). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2565. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน
- รุ่งรวี ภิบาลญาติ (2560 : 29). การจัดการเรียนการสอน. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ลิขิต ธีรเวคิน. (2565). คนไทยในอุดมคติ. กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์แม็ค.
- วิรัช วรรณรัตน์ และโกสุม สายใจ. (2555). คุณลักษณะผู้นำเชิงจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูของคณาจารย์ ระดับอุดมศึกษาเครือข่ายวิชาการเบญจมิตรและเครือข่ายวิจัยประชาชื่น. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- วิไล ตั้งจิตสมคิด. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะด้านคุณธรรมที่ประเมิน โดยตรง ครูผู้สอนและเพื่อน ร่วมชั้นเรียน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- ศักดิ์ดา ลาวัง (2562). การศึกษาพฤติกรรมการบริหารด้านคุณธรรมจริยธรรมของครูสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์.สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร. เข้าถึงได้จาก [dhttp://www.oknation.net/blog/DSakda/2009/04/11/entry-1](http://www.oknation.net/blog/DSakda/2009/04/11/entry-1).
- สการรัตน์ นิลเพชรพลอย.(2564). พฤติกรรมคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูการศึกษาสภาพปัญหาการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองในจังหวัดราชบุรี. กศม. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง). เข้าถึงได้จาก. file:///C:/Users/HP/Downloads/sbinsri,+Journal+editor,+233-246.pdf. (สืบค้นเมื่อ 14 พฤษภาคม 2565).
- สมนึก เรือง. (2563). แนวทางพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 1. ก.ศ.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สลิลทิพ ชูชาติ. (2559). พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 . มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.เข้าถึงได้จาก. <http://oldweb.mcu.ac.th/userfiles/file/thesis/EducationalAdministration/2556-Educational-Administration/56-11-2-005.pdf>. (สืบค้นเมื่อ 14 พฤษภาคม 2559).
- สาโรช บัวศรี. (2563). จริยธรรม. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช. (2568). ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช. เข้าถึงเว็บไซต์ <https://www.sea12.go.th/> เมื่อวันที่ 16 เมษายน 2563
- สำนักงานเลขาธิการการครูสภา (2540). คู่มือประกอบวิชาชีพทางการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการการครูสภา (2561). ข้อบังคับครูสภา ว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ พ.ศ. 2561.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). Office of the Education Council. ISBN : 978-646-270-121-4. ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดสภา
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). รายงานเบื้องต้น การเสริมสร้างคุณธรรมใน ระบบการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: วิ.ที.ซี.คอมมิวนิตีเคชั่น.
- สิริถาวร ดิศพงษ์. (2563). พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1).
[ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก. <https://kb.psu.ac.th/psukb/handle/2010/8131>. (สืบค้นเมื่อ 14 พฤษภาคม 2563).
- สุดใจ บุญอารีย์. (2541). การฝึกเหตุผลเชิงจริยธรรม : ทฤษฎีและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ
- สุภัททา ปิณฑะแพทย์. (2559). คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพทาง การศึกษา. [Online]. Available: http://www.supatta.haysamy.com/learn2_1.html. [2559, ตุลาคม 14].
- สุลานนท์ มีแสงวง. (2561). พฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- หทัยรัตน์ คุจจานุทัศน์. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับความตระหนักในจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูผู้สอนในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

- อัจนรา วงษ์ชม (2564) สภาพและความคาดหวัง พฤติกรรมด้านคุณธรรมของครูสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. เข้าถึงได้จาก. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/sskrujournal/article/view/252215>(สืบค้นเมื่อ 14 พฤษภาคม 2564).
- อาคม สุขสม. (2562). การศึกษาการปฏิบัติพฤติกรรมเชิงจริยธรรมตามจรรยาบรรณ วิชาชีพครู ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี: วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อุษา พรหมรินทร์ (2561). การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม. สาขาวิชาเอกการบริหารการศึกษา.
- Campbell, R. F. (1976). On the nature of organizational effectiveness in new purposetives on organizational effectiveness. San Francisco: Jassay Ba
- Cronbach, L.J. (1990). Essentials of psychological testing. (5th ed.). New York: Harper & Row. pp. 202–204.
- Kohlberg, L. (1980). “High school democracy and educating for a just society”. in Mosher, R.L. (Ed.) Moral education : A First Generation of Research and Development. New York : Praeger Publishers.
- Likert, R. (1967). “The Method of Constructing and Attitude Scale,” in Attitude Theory and Measurement. P.90–95. New York : Wiley & Son
- Tieman, A.F. (1999). Introduction in Thomas and Wilkin, Globalization, Human Security, and the African Experience : Critical Security Studies Series. Boulder & London : Lynne Reinner
- Tosi, H.L. & Carroll, S.J. (1992). Management. (2nd ed.). New York: John Wiley & sons.